

[Bjørn Elmquist]

mere på tingene. Vi vil ikke afvise det, men vi synes, det må være rigtigt, at vi venter på den udredning, som justitsministeren talte om.

Ebba Strange (SF):

Jeg skal i anden omgang komme lidt ind på de indlæg, der har været fra de forskellige ordførere. Det kunne jeg ikke nå på de første fem minutter. Jeg vil lige sige til justitsministerens indlæg, at justitsministeren da kan have ret i, at programmerklæringer ikke er til nogen hjælp, hvis det gælder at løse praktiske problemer. På den anden side synes vi som forslagsstillere, at det er for dårligt, at vi har en lovgivning, som stiller sig hindrende i vejen for at løse praktiske problemer på en mere hensigtsmæssig måde end den, de skal løses på i dag, og det er en af baggrundene for vores forslag.

Det, vi har ønsket, er at få en tilkendegivelse og dermed være med til at fremskynde lovændringen på dette meget vigtige område. Jeg takker for ministerens redegørelse om, at den arbejdsgruppe, der er nedsat i justitsministeriet, er færdig i løbet af et par måneder. Når vi har fået behandlet dette forslag i retsudvalget og vi har arbejdsgruppens resultater, har vi et godt grundlag at lave en ny lovgivning på.

Det er jo ikke et nyt emne, vi behandler. Som det er blevet sagt af andre ordførere, er det behandlet i ægteskabsudvalget og i børnekommissionen. Ægteskabsudvalgets flertal gik imod ændringer, og børnekommissionens flertal gik ind for ændringer på området. Derfor synes vi, det er på et passende tidspunkt, at folketinget tager stilling.

Der er sket mange ændringer i de familiemæssige forhold i løbet af de sidste 20-25 år, og vi finder ikke, at børns familiemæssige retsstilling er fulgt med den udvikling, der i øvrigt er sket. Ca. 1/3 af alle ægteskaber opløses, 8 pct. af forældre til mindreårige børn lever sammen uden at være gift, 11 pct. lever hos enlige forsørgere. Alligevel opererer lovgivningen med, at forældreansvar og -forpligtelse kun er noget, man har, hvis man som forældre til et barn er gift med hinanden, når bortses fra den økonomiske forpligtelse, man altid har til at hjælpe til med at sørge for barnets underhold.

Et barn er altså i den situation, at det ikke selv kan vælge, hvilken familie det vil fødes ind i. Det kan heller ikke bestemme, at dets forældre skal blive sammen. Det er fuldstændig underlagt de voksnes beslutninger. Imidlertid er det sådan i dag, at forældre ikke kan beslutte, at de vil være fælles om forældremyndigheden, hvis de ikke er gift med hinanden, og det er den situation, vi gerne vil have ændret.

Hvis man, som vi gør, tager udgangspunkt i barnets ret til to forældre, betyder det, at forældre er fælles om forældremyndigheden, selv om de ikke er gift, men udtrykkeligt med den undtagelse, at en af forældrene kan forlange, at der skal træffes en afgørelse om, at forældremyndigheden skal tildeles den ene, og det gælder selvfølgelig også i de tilfælde, som justitsministeren nævnte, tilfælde, hvor moderen af forskellige grunde ikke ønsker at oplyse faderens navn. Den praksis ønsker vi ikke ændret med dette forslag.

I tilfælde af separation og skilsmisse betyder det, at den fælles forældremyndighed, der gælder, mens man er gift, som udgangspunkt fortsætter, medmindre den ene af forældrene eller begge ønsker, den skal ophøre.

For ikke-ægteskabsforhold, hvor forældrene lever sammen, er det i dag naturligt at være fælles om alt vedrørende børnene, og dette bør retsreglerne efter vores mening være indrettede efter.

I separations- og skilsmissesituationer er børnene i forvejen i klemme, som det også er blevet nævnt. De er i klemme praktisk, og de er i klemme følelsesmæssigt, for i almindelighed elsker de jo begge deres forældre, og de ønsker at bevare dem begge, og de hader det valg, de skal træffe, hvis de er så gamle, at de selv bliver spurgt.

Man kan synes, at forældremyndighed er noget formelt, men det viser sig i mange skilsmissesituationer, at forældremyndighedsbegrebet får et kolossalt reelt indhold og bliver et stridspunkt i sig selv, som man kunne være foruden, hvis muligheden for fælles forældremyndighed eksisterede.

Vi siger ikke med dette forslag, at et barn ikke kan have det godt med kun én af forældrene, men vi ved, at børn har behov for nære og trygge relationer til forskellige mennesker. Vi finder, at voksne mennesker, der sætter børn i verden, har et særligt ansvar for at være de personer over for deres børn, og